

Нестеренко Інна Борисівна
к.п.н., УДПУ ім. Павла Тичини,
Бойчевська Ілона Борисівна
к.п.н., УДПУ ім. Павла Тичини,
Палагута Ілона Василівна
викладач каф. іноз. мов

Зміст та структура підготовки вчителів іноземних мов у Польщі

Період кінця 90-х років ХХ – початку ХХІ століття визначається як доба значних перетворень у багатьох сферах суспільного життя, найважливіше місце серед яких посідає модернізація освіти. Сучасне європейське освітнє середовище перебуває у стані динамічної перебудови, яка полягає в оптимізації системи професійної освіти і пошуку шляхів її удосконалення, враховуючи особливості, притаманні системі освіти тієї чи іншої європейської держави [1]. Саме тому майже в усіх країнах світу науковці особливу увагу приділяють питанням професійної підготовки майбутніх учителів, адже, як зазначає вітчизняна дослідниця Л. Пуховська «учитель є носієм і виразником тих цінностей, що лежать в основі суспільного життя, якому відводилася роль своєрідного інструменту передачі суспільних цінностей, посередника між суспільством і дитиною» [2, с. 8].

В Польщі, як і в більшості країн, зміст та структура підготовки вчителів визначається стандартами для педагогічної освіти. Варто зауважити, що у вищій освіті цієї країни існують загальні стандарти для всіх напрямів підготовки (118 міністерських напрямів), за якими здійснюється навчання у навчальних закладах Польщі та окремо стандарти для підготовки вчителів, котрі суттєво відрізняються за своїм змістом і структурою від решти стандартів.

Фактично робота над створенням стандартів для вищої педагогічної освіти у Польщі почалася 13 листопада 1997 року, коли відбулося засідання Комітету педагогічних наук, присвячене створенню фундаментальних вимог щодо професійної підготовки вчителя як умови успішної готовності до виконання педагогічних, виховних та опікунських функцій майбутнім учителем у школі. Модернізовані стандарти від 17 січня 2012 року істотно змінили зміст вищої педагогічної освіти, зважаючи на те, що вони базувалися на результатах навчання [3]. Основні зміни та модифікації нового стандарту (у порівнянні з попереднім за 2007 р.) стосувалися:

- організації навчання,
- погодинного навантаження,
- підвищення ролі практичного навчання,
- гнучкості навчання [4].

Згідно стандарту професійна підготовка має модульний характер, а її реалізація залежить від того, який освітньо-кваліфікаційний рівень здобуває студент. У зв'язку з такими змінами зміст підготовки польського вчителя полягає в опрацюванні трьох основних модулів:

- перший, в рамках якого опрацьовуються предмети певного напрямку підготовки (спеціальності), наприклад: історія, математика, біологія або дошкільна освіта і т. д.;

- другий – пов’язаний з психолого-педагогічною підготовкою, що здійснюється із врахуванням різних освітніх етапів (дитячий навчальний заклад і початкова школа – I етап, середня школа – II етап, гімназія – III етап, післягімназійні школа та професійне навчання – IV етап), а також з отриманням навичок роботи з дітьми, які потребують особливих потреб (інваліди або хронічно хворі діти);

- третій – пов’язаний з дидактикою (загальною або предметною).

Крім трьох основних існують також два додаткових (факультативних) модулі, у рамках яких студент може обирати додаткову підготовку до вивчення другого предмета – це четвертий модуль і п’ятий модуль, під час якого здійснюється підготовка у сфері спеціальної педагогіки

Таким чином, відзначимо, що зміст та структура підготовки вчителя в Польщі зазнали змін, чим ця країна виконує обов’язки, поставлені перед країнами-учасницями Болонського процесу. Прийняття нового Закону «Про вищу освіту» стало початком створення та запровадження абсолютно нового стандарту педагогічної освіти, як нормативного документа, спрямованого на стандартизацію змісту професійної підготовки вчителів у Польщі.

Література

1. Закаулова Ю. В. Особливості системи професійної освіти та підготовки фахівців німецькомовної спільноти Бельгії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intkonf.org/zakaulova-yuv-osoblivosti-sistemi-profesiynoyi-osviti-ta-pidgotovki-fahivtsiv-nimetskomovnoyi-spilnoti-belgiyi/>.

2. Пуховська Л. П. Професійна підготовка вчителів у Західній Європі : спільність і розбіжності : монографія / Л. П. Пуховська. – К. : Вища школа, 1997. – 179 с.

3. Mielnik S. Szumilas o standardach w kształceniu nauczycieli [Electronic resource] / S. Mielnik. – URL : <http://www.rp.pl/artukul/15,925492-Szumilas--bardziej-praktyczne-ksztalcenie-nauczycieli.html>.

4. Tabaszewska M. Nowe standardy kształcenia nauczycieli [Electronic resource] / M. Tabaszewska. – URL : http://www.bibliotekako.pl/news.aid.1460,Nowe_standardy_ksztalcenia_nauczycieli.html.